

Αν με όλα αυτά... Πρακτικός Λόγος

Αν με όλα αυτά...

Ξυπνώ μες τα χαράματα ένα μοιραίο πρωινό μ' ολέθριους κεραυνούς τους πόνους και τα βάσανα στοχάζομαι και της ζωής τους στεναγμούς.

- Σκέφθηκα ανθρώπους επικίνδυνους, κακούς, προσέτι μουλωχτούς, αδιάφορους, ανίκανους, παράνομους, υπάκουους, και έτι οκνηρούς.
- Σκέφθηκα αυτούς που ανιδιοτελώς με βάσανα πολλά θυσιαστήκανε, κι αυτούς που φυλακίστηκαν και τόσο την αλήθεια υπερασπίστηκαν. Τον Μπρούνο, τον Σπινόζα, τον Σωκράτη ενθυμήθηκα και πόνεσα, την Υπατία και για τόσους άλλους π' άδικα διωχθήκανε δάκρυσα.
- Σκέφθηκα ακόμα όλους όσους πέρασαν, κι όλους τους τωρινούς, και τους αυριανούς που θα 'ρθουν αύριο μα και τους μελλοντικούς.
- Πόσοι ανώνυμοι συνέχεια βγαίνουν εκτός της καθημερινής ζωής;
- Πόσοι πληρώνουν τη νουνέχεια που επέλεξαν για συντροφιά;

Μα να! Ένας ολέθριος κεραυνός την άγρια νύχτα σχίζει ξαφνικά φόβος και τρόμος στου ανθρώπου την καρδιά, μα το μυαλό συνέχεια αναζητά. Τότε με πόνο απηύθυνα στο σύμπαν μια δυνατή *ευχή-κατάρα-προτροπή*, και αυθωρεί τη διοχετεύω στους ανθρώπους με δυνατή ανθρώπινη πνοή:

Αν κάποια μέρα στη ζωή σου / φίλε μου, γιε μου και συνάνθρωπέ μου, αν σ' αδικήσουν δίχως λόγο / αν σου στερήσουν το γέλιο και σε πονέσουν, αν χωρίς αιτία σε πληγώσουν / αν σε ποτίσουν κώνειο και σε σταυρώσουν, αν δίχως αφορμή σε πολεμήσουν / αν σε κυνηγήσουν και σε λαβώσουν, κι αν όλοι αυτοί δεν σε κατανοήσουν / αν στην Ιερά Εξέταση σε οδηγήσουν, και δεν πισωγυρίσεις μ' όλα αυτά, / μιλάς με το φεγγάρι και διώχνεις τα κακά.

Αν με όλα αυτά την αρετή / κρατήσεις μέσα στην ψυχή σου, τότε μη φοβηθείς, όλοι οι θεοί είναι μαζί σου.

Πρακτικός Λόγος

Πρακτικός Λόγος είναι ο «Λόγος» που εμπεριέχει ορθολογισμό, λογική, ενσυναίσθηση, αλληλοκατανόηση, αλληλοσεβασμό, λογικούς κανόνες, χρήση «γνώσης», αποφυγή απόψεων/δοξασιών/ιδεοληψιών, κ.α.

Ο «Πρακτικός Λόγος» μας επιτρέπει να κατανοούμε την ανάγκη αιτιολόγησης/δικαιολόγησης των Λόγων/Πράξεών μας, την απόδειξη των ισχυρισμών μας με επιχειρήματα. Να αντιλαμβανόμαστε ότι υπάρχουν ορισμένα αντίθετα επιχειρήματα σ' αυτό που λέμε ή κάνουμε, και εφόσον νομίζουμε ότι έχουμε δίκιο, τότε με διαλεκτική, με κανόνες και με επιχειρήματα να προσπαθούμε να τα τεκμηριώσουμε.

Πρακτικός Λόγος είναι κάθε στιγμή να μελετάς και να προσπαθείς αληθινά να καταλάβεις την πιθανή διαφορετική οπτική των άλλων, και με κάποιο τρόπο να δρας και να λειτουργείς αλληλοεπιδρώντας με αυτήν και αποφεύγοντας κατά το δυνατόν την αντιπαράθεση και την αντίδραση. Όλα αυτά με επίγνωση.

Χωρίς Πρακτικό Λόγο δεν μπορεί να γίνει διάκριση Σωστού-Λάθους, Όμορφου-Άσχημου, Δίκαιου-Άδικου, Καλού-Κακού, Αληθούς-Αναληθούς, και βεβαίως ούτε αυτοστοχασμός, αυτοκριτική και αυτοδιόρθωση.

Με απλά λόγια, χωρίς «Πρακτικό Λόγο» δεν υφίσταται κριτική σκέψη. Χωρίς κριτική σκέψη δεν υφίσταται ελεύθερος άνθρωπος. Χωρίς ελευθερία δεν υφίσταται «ΑΝΘΡΩΠΟΣ»